בס"ד

"מה אשיב"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון-153

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
ת"א 16:19	17:10	17:42

"פרשת – וישלח"

אוצרי הפרשה...

בחשיבות מצות "כיבוד הורים"....

עד כמה צריך לכבד את ההורים? באיזו רמה של כבוד? הנהגותיהם של חכמינו ז"ל יתנו לנו מעט מושג על כך. הגמרא מספרת כיצד היה רבי טרפון מכבד את אמו המבוגרת. בכל פעם שהייתה אמו צריכה לעלות למיטתה או לרדת ממנה, היה מתכופף כדי שתעלה עליו ותיתמך בו! **עשיר גדול היה**, ויכול היה להעמיד לרשותה משרתות אין מספר, **אך העדיף לקיים את המצווה בגופו.** באחת השבתות, כשירדה אמו לטייל בחצר, נקרעה רצועת מנעלה, ונותרה רגלה יחפה. מיד בא רבי טרפון, התכופף ושם את כפות ידיו מתחת לרגליה, **וכך הלכה על כפות ידיו עד שהגיעה למיטתה.** (קידושין לא ע"ב. ירושלמי פאה פרק א)

פעם אחת חלה רבי טרפון, ונכנסו רבותינו לבקרו. אמרה להם אמו: התפללו על רבי טרפון בני, שהוא נוהג בי בכבוד! שאלו אותה: איזה כבוד הוא נוהג בך? סיפרה להם. אמרו לה: אפילו עשה כן אלף אלפי פעמים - עדיין לחצי כיבוד לא הגיע! (פסיקתא רבתי פ' כג) רב יוסף היה סגי נהור [עיוור], **וכשהיה שומע את קול צעדי אמו, היה עומד ואומר: הריני עומד מלפני השכינה שבאה!**

אבימי - היו לו חמשה בנים גדולים, וכאשר היה אביו - רבי אבהו, דופק על דלת ביתו, היה אבימי רץ בעצמו לפתוח את הדלת, ולא היה נותן לאף אחד לפתוח. ובהליכתו עד הדלת, היה אבימי קורא שוב ושוב: "כן, כן, אבא, אני בא, אני פותח...". (קידושין לא ע"ב) . **הבן איש חי מסביר שאבימי ביקש** לקיים את המצווה הגדולה של כיבוד אב - לא רק במעשה, אלא גם בדיבור, כדי לא להסיח את הדעת מקיום המצווה!

פעם אחת ביקש ממנו אביו להביא לו מים לשתות, הלך אבימי להביא את מבוקשו, והנה כשחזר מצא את אביו מנמנם. לא הניח אבימי את הכוס ליד אביו והלך, שאין זה כבוד, אלא עמד לפני אביו כעבד לפני רבו כשהכוס בידו, והמתין לו עד שיתעורר! [ובשעה שהיה עומד וממתין, **זכה והתחדש לו חידוש תורה, בעניין שעד עתה לא הצליח להבינו. מכאן אנו למדים,** שאדם לא יחשוב כי הוא מפסיד מזמן לימוד התורה כאשר הוא נצרך לעסוק בכבוד הוריו, אלא אדרבה, ידע שה' לא ימנע טוב להולכים בתמים, וישלח לו ברכה בזמנו, ויצליח לעשות חיל בתורה יותר ויותר. גם כי אריכות ימים שאמרה התורה, זה בא להשיב לו את הזמן שהוציא על כיבוד הוריו, כך שלא יחסר לו מלימוד התורה כלום. (קידושין דף לא ע"ב)

אמו של רבי ישמעאל התלוננה לפני רבותינו על בנה. אמרה להם: גערו בו ברבי ישמעאל בני, שאינו נוהג בי כבוד! התכרכמו פניהם של רבותינו, אמרו: אפשר שרבי ישמעאל איננו נוהג כבוד באמו?! אמרו לה: **אמרי נא לנו, כמה אינו נוהג בך כבוד? אמרה להם**: כאשר הוא חוזר מבית המדרש, רוצה אני לרחוץ את רגליו במים ולשתות את המים הללו, הרוויים בעמל של תורה! והוא אינו מניח לי לעשות זאת... **אמרו חכמים לרבי ישמעאל: הואיל והוא רצונה - הוא כבודה!** (תוספות קידושין לא ע"ב)

הרב יוסף חיים עדני שליט"א רב ומו"צ בית הוראה "יביע אומר"

שו"ת "מה אשיב"

שו"ת – הלכות "זונוכה"

כשאוכל סופגנייה האם צריך נטילת ידיים כדין דבר שטיבולו במשקה?

כשאוחזים סופגנייה המטוגנת בשמן, האם צריך ליטול ידיים כדין דבר שטיבולו במשקה, יש אנשים עדינים שמחזיקים את הסופגנייה עם נייר שלא יתלכלכו, אבל יש אנשים שמחזיקים אותה ביד, והשמן הוא אחד משבעה משקים שבטיבולם צריך נטילת ידיים, אם הוא בכמות טופח על מנת להטפיח? **אבל הלכה למעשה**, אין צורך בנטילת ידיים כשאוכלים סופגנייה, מפני שהיא מטוגנת בשמן שומשומין או שמן סויה וכדומה, ולא בשמן זית, ורק אם טיגנו בשמן זית שהוא משבעת המשקין המחייבים נטילה, מה שאין כן שאר השמנים. (שולחן ערוך סימן קנח' סעיף ד' – ילקוט יוסף חנוכה עמ' תשיד').

מהו שיעור קביעת סעודה לסופגניה?

ברכת הסופגנייה בורא מיני מזונות ולאחריו על המחייה, אבל מה קורה באדם שאכל כשיעור קביעת סעודה 216 גרם, האם אומרים שיטול ידיים ויברך ברכת המזון, הגינת ורדים (חאו"ח כלל א' סימן כד) כתב שמי שאכל שיעור 216 גרם סופגניות צריך ליטול ידיים ולברך ברכת המזון, **אולם רוב האחרונים סוברים** וכן כתב המגן אברהם (בסימן קסח ס"ק לח), וכן הט"ז (בסקי"ט) חלקו על זה, וכתבו להלכה, שסופגנייה הנעשית בטיגון (מעשה קדרה) אין צורת פת עליה, **ולכן**, אפילו אם אכל שיעור סופגנייה 216 גרם או יותר, לעולם הברכה היא מזונות ועל המחיה. וכך כתב גם מרן הרב עובדיה יוסף בשו"ת יביע אומר (חלק ח' או"ח סימן כא').

"דיון הלכתי"

האם אפשר למחול חוב בעל פה או בשטר בשבת?

אדם שהלווה כסף לחברו, ורוצה למחול לו חברו בשבת, אם הוא מלווה הכתוב בשטר, **לכתחילה אין למחול לו החוב בשבת, הואיל ולדעת כמה פוסקים מלווה בשטר אין מועילה לו מחילה בפה בלבד, עד שיחזיר את השטר ללווה, או עד שיקבל עליו המלווה את המחילה בקניין סודר,** ופעולות אלו אסורות בשבת, משום איסור "ממצוא חפציך ודבר דבר" שלא יהא דיבורך כחול בשבת.

ומכל מקום בדיעבד אם מחל על מלווה בשטר בפיו, ובלא קנין סודר ובלי החזרת השטר, מועילה המחילה, כי כן היא דעת רוב הפוסקים.

לפיכך להלכה ולמעשה, אם אותו אדם הוא מלווה על פה, מועילה מחילה בפה, באופן שיאמר: חובי מחול לך, ואין צריך לזה קנין, אלא שמכל מקום אין ראוי למחול שום חוב בשבת, **משום שמתעסק עם דברי חול בשבת**, אלא אם כן הלווה הוא אדם עני, שאז מותר יהיה למחול לו על החוב בשבת, **שזה מתורת צדקה.** (הליכות עולם חלק ג' עמ' קע'. חזון עובדיה חלק ו' עמ' כג').

כל המעוניינים להקדיש לעלון- להצלחה/לרפואה/לע"נ, יש ליצור קשר בפלאפון 050-4162455

דבר בפרשה

מרן רבינו הרה"ג הרב **יפת טיירי** שליט"א גדול רבני תימן

-"וישלח יעקב מלאכים" - מסביר רש"י – מלאכים ממש.

ידוע שכל מצוה שעושים יוצרים מלאך טוב ששומר עלינו, והמלאכים ששלח הם המלאכים שיצר ע"י מצוות שעשה. ואפשר שזה כוונת רש"י מלאכים **ממש**, ממ"ש ר"ת - **מ**לאכים **מ**מצות **ש**עשה.

ויש לשאול: מדוע יעקב שלח לעשו שליחים מלאכים ולא בני אדם?

תשובה: יעקב חשש לשלוח בני אדם לעשו הרשע, פן יושפעו ממנו להיות רשעים כמוהו. ונלמד להיזהר ולהתרחק כמה שאפשר מילדים שאינם הגונים, שלא נושפע ממעשיהם. **ועוד יש להוסיף** תשובה נוספת (על דרך המליצה): יעקב ידע ששליחים בני אדם לוקחים עמלות, ולכן שלח ע"י מלאכים ממש.

-"ויצר לו" - מסביר רש"י – חשש שמא יהרוג הוא את האחרים.

שאלה: אם הכוונה להרוג את עשו, מדוע רש"י אומר יהרוג את האחרים, שיאמר יהרוג את עשו?

תשובה: אפשר שכוונת רש"י יהרוג את האחרים, את **רבי מאיר**, שמכונה במשניות **אחרים**, ונולד מנירון קיסר מזרעו של עשו, ומיזה חשש יעקב.

פרפראות יצחק

הגאון הגדול הרב **יצחק לוי** שליט"א רב העיר נשר

הרוצה לזכות לבנים תלמידי חכמים

הגמרא במסכת שבת (דף כג עמ' ב') אמר רב הונא הרגיל בנר, הווין לו בנים תלמידי חכמים, והרי אם חז"ל הבטיחו זאת לא תשוב ריקם, והרי רק מעטים זוכים לבנים תלמידי חכמים, אלא ודאי שלא נזהרים בדקדוקי מצוה זו כראוי, ורק הזהיר בכל פרטיה ודקדוקיה יזכה להבטחה זו, ואיך אפשר?

א. שהחנוכייה והפמוטים יהיו נאים.
ב. שהחנוכייה והפמוטים יהיו נקיים.
ג. להדליק בשמן זית המובחר ביותר.
ד. יקיים את המצווה בשמחה יתירה.
ה. שהפתיליות יהיו מצמר גפן מצוה מן המובחר.
ו. להדליק בזמן צאת הכוכבים, הזריז נשכר.

ויהי רצון שבזכות הדלקת נרות חנוכה, נזכה לראות את בנינו ובנותינו הולכים בדרך ה'.

יִלְקוּט יוסף

מרן הראשל"צ פוסק הדור הגאון הגדול הרב **יצחק יוסף** שליט"א

הלכות שבת

האם מותר לבקר חולים בשבת/להתפלל על חולים?

מותר לבקר חולים בשבת, וכשמברך את החולה בברכת רפואה שלימה, טוב שיסיים בברכת **"שבת מלזעוק ורפואה קרובה לבוא"**, (חזון עובדיה שבת חלק ו' עמ' נח - וחזון עובדיה אבילות חלק א' עמ' טז').

וכן חולה שיש בו סכנת היום, **זועקים ומתחננים עליו אף בשבת, וכן מותר לשנות את שם החולה, בתפילת מצלאין,** וכן אשה המקשה לילד מתפללים לרפואתה. (חזון עובדיה אבילות חלק א' עמ' כח' ובהערה יט').

האם מותר בשבת לקנות בית מגוי ישמעאלי/נוצרי?

יהודי הקונה בית בארץ ישראל מגוי, בין שהוא גוי נוצרי שעובד ע"ז ובין שהוא ישמעאלי, **מותר לישראל לומר לו לכתוב שטר מכירה בשבת**, כי הואיל ואמירה לנכרי אינה אסורה אלא מדבריהם, **ובמקום מצוה גדולה כזו שיש בה משום ישוב ארץ ישראל**, לא גזרו חכמים. (חזון עובדיה חלק ג' עמ' תכט' וכן חלק ו' עמ' נב' - ובשו"ת יביע אומר חלק ג' חאו"ח סימן כג' אות ט').

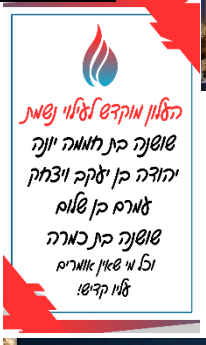

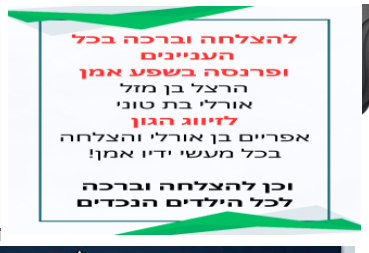

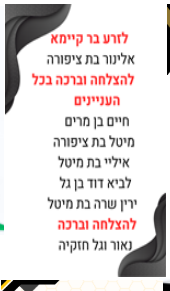

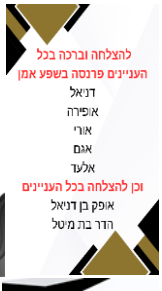

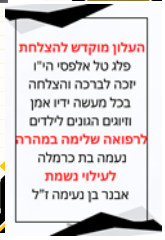

מילתא דבדיחותא

שני עורבים יושבים על העץ. הם רואים שועל ואחד מהם אומר: ''היי זה השועל שלקח לי את הגבינה זוכר אותו אותו עכשיו...! .איך בא לי לקרוע השני אומר לו: קרע קרע...

- אמא: הילד אוכל את הטלפון ... אולי תעשה משהו אבא: זה בסדר, זה טלפון כשר.....

- יונתן: אבא מצאתי עבודה! אבא: איפה? יונתן: בחנות לגו אבא: ואיך שם? יונתן: מורכב.....